

A HTMT HÍREI**Emléktáblát avattak és tudományos konferenciával tisztelegtek Gyarmathi Sámuel előtt Zilahon**

Emléktábla-avatással és tudományos konferenciával emlékezett meg az Erdélyi Múzeum-Egyesület Zilah és Vidéke, valamint Szilágysomlyói fiókszervezete Gyarmathi Sámuel születésének 275. évfordulójáról július 17-én Zilahon. A résztvevőket Fazakas Miklós zilahi alpolgármester köszöntötte, az emléktáblát pedig Péntek János az MTA külső tagja, a kezdeményezés ötletgazdája leplezte le. [...] A megemlékezéshez kapcsolódva rendezték meg az EME XXIII. Szilágyság-kutatási Konferenciáját is. Az idei tanácskozás középpontjában Gyarmathi Sámuel munkássága állt. [...] Az MTA külső köztestületének tagjai, Gaal György irodalomtörténész és helytörténész a Gyarmathi Sámuel – orvos, tanár, nyelvész című életrajzi munkáját ismertette, Benő Attila, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának oktatója pedig Gyarmathi nyelvtudományi jelentőségéről tartott előadást... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Kolozsvár XX. századi ipartörténetének emlékei

Az EME Műszaki Tudományok Szakosztálya 18. alkalommal szervezi meg a Kolozsvár XX. századi ipartörténetének emlékei című ipartörténeti előadás-sorozatát a 17. Kolozsvári Magyar Napok keretén belül, augusztus 18-án, kedden 16 órától az EME székházában. Az idei találkozó középpontjában a Metalul Roşu - Vörös Acél gyár története és emlékei állnak. Az előadást kötetlen beszélgetés követi, amely lehetőséget kínál az egykori alkalmazottaknak arra, hogy felidézzék a gyárban eltöltött éveket, megosszák személyes emlékeiket egymással és az érdeklődő közönséggel... Forrás EME.ro: [teljes cikk >](#)

Tudósforum: Tudósok tehetséges gyermekekért

A Nyilas Misi Tehetségtámogató Egyesület, és az MTA Kolozsvári Akadémiai Bizottsága társszervezésében 2026. augusztus 19-én, a Kolozsvári Magyar Napok keretében kerül sor a Tudósforum: Tudósok tehetséges gyermekekért című rendezvényre. Az esemény célja, hogy a tanulás, a tudás és a tudomány jelentőségének hangsúlyozásával felhívja a figyelmet a tehetségek megbecsülésére, valamint népszerűsítse a Nyilas Misi Tehetségtámogató Egyesület ösztöndíjprogramját. A Fórumon az egyesület támogatói körét képviselő, nemzetközi hírű tudósok tartanak tudománynépszerűsítő előadásokat... Forrás KAB.ro: [teljes cikk >](#)

Interjú: Trianonról és Erdélyről jelenidőben

A Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézetének munkatársával, L. Balogh Bénivel készített interjút a temesvári Heti Új Szó. [...] A trianoni döntés századik évfordulójához közeledve ástam be magam a korszak kutatásába, és vizsgáltam meg Trianon magyar eszmetörténeti előzményeit is. Hálás témának bizonyult annak kutatása, hogy a magyar közéletben miképpen vélekedtek Erdélyről különböző korokban... Forrás Kisebbségkutato.hu: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG**Politikum: Budapesten egyeztetett a Vajdasági Magyar Újrakezdés a magyar kormány képviselőivel**

Rózsa Zsombor, a VMÚ koordinációs testületének elnöke a Szabadkai Magyar Rádiónak elmondta: megtsztlőnek tartja, hogy a Tisza-kormány megalakulása után elsőként az ő delegációjukat fogadták Vajdaságból. Rózsa Zsombor szerint a kulturális és civil támogatások folyósítása várhatóan zavartalan marad, miközben a Prosperitati Alapítvány pályázati rendszerét átfogó vizsgálatnak vetik alá. A megbeszéléseken kiemelt téma volt a vajdasági magyarság lélekszámának csökkenése is, amelynek okairól a magyar kormány egy átfogó felmérést is tervez. [...] Az Újvidéki Rádió PoliTér című műsorában Rózsa Zsombort és Mezei Zoltánt hallhatják... Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Iskolabővítések Óbecsén

Kiss Igor, a VMSZ óbecsei helyi elnöke, egyben a községi képviselő-testület elnöke szerint a legnagyobb eredmények az oktatás területén tapasztalhatók: 2019-ben még a bezárás fenyegette, most pedig már új tantermek kellenek a növekvő diáklétszám miatt az óbecsei Petőfi Sándor Általános Iskolában, amelyben az elmúlt években számos fejlesztés valósult meg. Az óbecsei Samu Mihály Általános Iskola épülete is bővítés előtt áll annak érdekében, hogy itt is egy váltásban tanulhassanak a diákok. [...] Szeptember elsejétől az óbecsei Samu Mihály Általános Iskola Than Károly nevét fogja viselni, amivel egyrészt a község méltóképpen fogja lerója tiszteletét a város híres szülötte előtt... Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

A Vajdasági Magyar Versmondó Egyesület egy éve

Szatmári Melitta hosszú évek óta tevékenykedik a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesületének tagjaként, több ciklusban is betöltötte az alelnöki szerepet, immáron pedig második éve az egyesület elnöke. Az intézmény 2004 óta dolgozik azzal a céllal, hogy a vajdasági versmondó műhelyeket összefogja, a tagoknak pedig segítséget nyújtson a versenyekre való felkészülésben. Egyik legfontosabb rendezvényük a Szép Szó Tábor. [...] Ahogy az eddigi években, idén is számos megmérettetést szerveztek a magyar versmondók részére, például 29. alkalommal tartották meg a Dudás Kálmán Nemzeti Vers- és Prózamondó Találkozót, tizenötödikére pedig az Arcok Üveg Mögött műfordítások vers- és prózamondó versenyét... Forrás: [Magyarszo.rs: teljes cikk >](#)

Előadás: Mi mindenre használható a retorika?

Constantinovits Milán retorikakutató a Vajdasági Szabadegyetem tartott előadásában a közönséggel való célravezető kommunikáció számos praktikájára kitért, szó volt a lámpaláz leküzdéséről, a magabiztosságról, de beszélt a megfelelő testbeszédről és a nézők figyelmi holtpontjain való átlendülésről is. [...] Nem kell persze mindenkinek politikusnak vagy közéleti szereplőnek lennie, viszont aki cselekvő módon viszonyul a saját közösségéhez a mindennapi életben is, annak az előadás-technika jelentheti a kulcsot az általa képviselt értékek megfelelő közvetítésében. Pont ezért gondolom, hogy ennek a témának nagyobb súlya van Vajdaságban, mint például Budapesten... Forrás: [Magyarszo.rs: teljes cikk >](#)

Vélemények: Bármilyen áron megtartani – vagy minőségi magyar oktatást építeni?

Egyre kevesebb magyar gyerek születik a Vajdaságban, és ez elkerülhetetlenül érezteti a hatását az iskolákban is. Az MNT eddigi válasza erre az volt, hogy minden meglévő magyar osztályt, szakot és tagozatot meg kell tartani. Bármilyen áron. [...] Egy ilyen kis létszámú osztályban beszűkül a kortársi közeg, megszűnik a természetes, motiváló verseny, az iskola pedig gyakran úgy bánik a diákkal, mint a hímes tojással. Csak ne bukjon meg. Csak ne menjen el máshova. Csak ne csökkenjen tovább a létszám. A szerbiai záróvizsga-eredmények ebben a fényben különösen figyelmeztetőek. A magyarok által is lakott vajdasági térségek több mutatóban rendre a leggyengébbek között szerepelnek. [...] Nem az a kérdés, hogy megérett-e a vajdasági magyar oktatás egy átfogó reformra. Megérett. A valódi kérdés az, hogy kik, milyen eszközökkel és milyen indíttatásból fogják azt végrehajtani... Forrás: [Szmsz.press: teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Politikum: Elutasította a miniszter Orbán János Dénes visszavásárlási ajánlatát

Nem fogadja el Tarr Zoltán miniszter az erdélyi Orbán János Dénes ajánlatát, amellyel az író-szakmai vezető magánszemélyként vásárolná vissza saját műveit a Kárpát-medencei Tehetséggondozó Nonprofit Kft.-től. A szervezet a 2026-os választások előtti egy évben nettó 412 421 620 forintért vásárolta meg kilenc színpadi és irodalmi szövegének felhasználási jogait az alapító-igazgatótól. [...] A botrány kirobbanása óta a kulturális szféra több vezető szereplője is élesen kritizálta a félmilliárdos nagyságrendű belső kifizetést. [...] Orbán János Dénes a bírálatokra válaszul nyers hangvételű ellenoffenzívát indított a hazai kulturális elit tagjaival szemben, és bejelentette kilépését az Magyar Művészeti Akadémiában betöltött tagságáról. [...] A független irodalmi műhelyek, folyóiratok és a Szépírók Társasága ezzel párhuzamosan állandó forráshiánnyal és szociális krízissel küzdöttek... Forrás: [Transtelex.ro: teljes cikk > teljes cikk 2 > teljes cikk 3 >](#)

Megünnepezték Marosvécsen az Erdélyi Helikon centenáriumát, feszültségek a háttérben

Az idén 100 éves Erdélyi Helikont egy július 17–19-i marosvécsi programmal ünneplik volna meg, amit a sepsiszentgyörgyi Liszt Intézet és a Kemény Augusztus Kulturális Egyesület főszervezésében hirdettek meg. [...] A rendezvényre 26 kortárs erdélyi szerzőt hívtak meg, akik a részvételt kezdetben visszaigazolták, majd visszaléptek. A meghívott íróknak késve kiküldött részletes programból ugyanis kiderült, hogy a rendezvény egyik kiemelt előadója Takaró Mihály irodalomtörténész. A vitatott megítélésű, korábban szélsőséges és kirekesztő kijelentései miatt élesen kritizált irodalomtörténész szerepvállalását a meghívott szerzők elfogadhatatlannak tartották, ezért testületileg lemondták részvételüket... Forrás: [Transtelex.ro: teljes cikk > teljes cikk 2 > teljes cikk 3 >](#)

BBTE: Mintegy 4500 hely a magyar tagozaton

A romániai egyetem ranglistáját rendszerint vezető, háromnyelvű – román, magyar és német – BBTE a magyar tagozaton alapképzésen csaknem háromezer helyet hirdetett meg. Ezek közül 1149 tandíjmentes, 1703 tandíjköteles – írták. Közleményük szerint a magyar nyelvű magiszteri szakokon 488 ingyenes és 1122 tandíjköteles helyre várják a jelentkezőket. A kolozsvári székhelyű egyetem magyar tagozatának kínálatában alapképzésen összesen 74 szak szerepel, ezek közül 67 nappali tagozaton, míg 7 távoktatással működik... Forrás: [3szek.ro: teljes cikk >](#)

Érettségi eredmények az erdélyi középiskolákban

Noha megyei szinten javultak az érettségi eredmények, nem minden háromszéki középiskolának sikerült felülmúlnia a tavalyi teljesítményt. Körképünkéből kiderül, hogyan szerepeltek a háromszéki liceumok és szakközépiskolák diákjai az érettségín, összeállításunk az idei végzősök eredményei alapján készült. [...] A Háromszék lapja és a Maszol a legjobb eredményt elérő magyar érettségizőket kérdezte. [...] Amit az érettségizőktől tanulhatunk... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#) [teljes cikk 5 >](#)

A kézdivásárhelyi szivacsparadigmáról, az esőkertekről és a klímaváltozás lokális valóságáról

Kézdivásárhely már több éve tapogatózik a városvezetés, és most sikerült egy olyan pályázatot elérniük, amelynek köszönhetően komoly külső szakmai támogatásban részesülnek a szivacsváros koncepció és a vízmegtartó képesség kidolgozásában. Így kezdte megnyitóját Szilveszter Szabolcs, Kézdivásárhely alpolgármestere a Magyar Tudományos Akadémia külső köztestületi tagja. [...] A szivacsváros egy globális szinten már jól bevált, mély gyökerekkel rendelkező koncepció. Városi környezetben kritikus jelentőségű, hogy a fák és a környező növényzet vízháztartását tudatosan támogassuk. A hagyományos, burkolt felszíneken a beszivárgás minimális, a lefolyás maximális, és egyáltalán nincs helyi párolgás. [...] Romániában jelenleg sajnálatos módon teljesen hiányoznak a zöld infrastruktúrát kötelezően előíró, korszerű jogi elvek... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Egyfajta küldetés Elek apó ükunokáinak lenni

Több ismert háromszéki személyiség neve kötődik a Baróti-hegység lábánál és Barót pataka két partján fekvő, mintegy 1200 lelkes faluhoz. Boróka Júlia és Bíborka Eszter, a nagy mesemondó ükunokái bár Sepsiszentgyörgyön nőttek fel, mindkettőjük identitásának fontos része az, hogy baconiak is. Otthonukként tekintenek a kúriára, és küldetésként Elek apó örökségének továbbvitelére. [...] Mindketten a Sapientia Egyetem oktatói, az MTA külső köztestületének tagjai, Boróka a Sepsiszentgyörgyi Kar, míg Bíborka a Csíkszeredai Kar adjunktusa. [...] Mi nem vagyunk élőszavas mesemondók, de történeteket mesélünk, családtörténeteket, és mindig igyekszünk nem kontár módon belenyúlni más szakterületekbe, hanem multidiszciplinárisan kezelni, és amiben mi szakemberek vagyunk, azzal összekapcsolni” – mondja Boróka... Forrás: Nolieg.ro: [teljes cikk >](#)

Nehéz helyzetben vannak a vidéki könyvtárak

Nehéz helyzetben vannak a vidéken – községekben, falvakban – működő könyvtárak. Ennek oka egyrészt a lakosok érdektelensége, másrészt, hogy a vidéki önkormányzatok nem alkalmazhatnak könyvtári személyzetet. Az általunk megkérdezett községvezetők azt válaszolták: ha mégis akad könyv iránt érdeklődő, az bemegy a polgármesteri hivatalba, ahonnan az egyik alkalmazott átmegy a könyvtárba, és odaadja a könyvet. Póka András György, Kalotaszentkirály polgármestere lapunknak azt nyilatkozta: az alig egy éve átadott modern kultúrotthonban alakítottak ki korszerű könyvtárat, olvasótermet, de az érdeklődés roppant csekély. [...] A fenti helyzetek ellenpéldája a Torda melletti Szind község könyvtára, ahol könyvtáros is van, aki különféle tevékenységeket, így nyári iskolát is szervez. Szinden havonta száznál többen keresik fel a könyvtárat... Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Babarczy Eszter apja haláltusájáról írt megrendítő könyvet

Babarczy Eszter Apám meghal című könyve nagyon megosztó. Az író édesapja, Babarczy László híres színházi ember volt, rendező és színházigazgató, az ő haláltusáját kísérhetjük végig. Eszter nyomasztóan és hihetetlenül őszintén ír arról az utolsó hat hónapról, amikor apja haldoklik és ápolásra szorul. De nehéz türelemmel és szeretettel ápolni az apádat, ha sok kibeszéletlen konfliktus és bántalmazás van a háttérben. [...] És bár úgy tűnhet, hogy a könyv esszenciája az, hogy kitergeti a családi szennyest, valójában nagyon sokan tudtak kapcsolódni különböző szálakon keresztül a történethez. [...] Ez a könyv arról szól, hogy egy ember lehet egyszerre szörnyű és nagyszerű. És szerethetünk valakit, aki abuzál minket... Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Előadás: Ahol a medve és az ember útja találkozik

Péter Levente természetfotós, a zabolai Mikes-kastély erdő- és medvetúráinak szakmai vezetője azonban nem politikai vagy érzelmi alapon közelít a nagyvadakhoz. Számára a Kárpátok uralkodója nem egy mitikus szörnyeteg vagy egy plüssállat, hanem a mindennapi valóság, kutatási terület. [...] Arra a kérdésre, hogy hol a legkritikusabb és legveszélyesebb ma a medvehelyzet Székelyföldön – a modern mezőgazdasági kultúrák, a falvak széléig húzódó, hatalmas kiterjedésű kukoricások, amelyekre a medvék a bőséges asztalaként tekintenek. [...] Péter Levente elárulta, jelenleg egy komoly, nemzetközi szinten is nóvumnak számító tudományos kutatási projekten dolgozik Sikó-Barabási Sándorral, az MTA külső köztestületének tagjával közösen. Az erdőben elhelyezett szőrscapdák és egyéb módszerek segítségével noninvazív genetikai mintákat, szőrt és nyálát gyűjtenek a háromszéki populációból... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Ismertető: József Álmós: Lebontott házak, eltűnt utcák, megváltozott terek – Sepsiszentgyörgy

A Tortoma Kiadó gondozásában idén megjelent könyv Sepsiszentgyörgy arculatának változásaiba nyújt betekintést az 1968-as megvásárlástól 1990-ig, a Ceaușescu-rezsim bukásáig. Azért éppen ezt az időszakot veszi górcső alá a szerző, mert ha annak előtte az évszázadok során Sepsiszentgyörgy arculata természetes módon formálódott, tükrözve az ott élő székely közösség hagyományait, életmódját, értékeit, Nicolae Ceaușescu iparosítási és urbanisztikai, településrombolási programja révén e két évtized során a hatalom brutális beavatkozást hajtott végre a városképen. [...] Műholdas navigációs rendszer pontosságát idéző precizitással mutatja be a szerző, hogy a lebontott házak helyén mi létesült, az újonnan létrejövő utcáknak milyen épületek estek áldozatul, miként alakultak át a település régi terei... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Megjelent a Várad kulturális folyóirat júliusi száma

A szépirodalmi rovatot négy költő és egy prózaíró nyitja. Csontos Márta három verse a veszteség és a belső feszültségek nyelvét keresi. Berki Ádám képzőművészeti ihletésű versei Munkácsy és Csontváry motívumait forgatják újra tömör, kemény nyelven. [...] Két tanulmány is szerepel a számban. Fleisz János, az MTA külső köztestületi tagja a nagyváradi tudományos élet 1940–1944 közötti időszakát tekinti át, Horváth Jenő és Bíró József munkásságát is bemutatva... Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: Vadasi Unitárius Találkozó

Mindig július első szombatján tartják a Vadasi Unitárius Találkozót, melynek gyökere egészen a múlt század húszas, harmincas éveibe nyúlik vissza, és amely több évtizedes kényszerszünet után, a kilencvenes évek második felétől ismét él. [...] Az unitárius találkozó alapja a szabadtéri istentisztelet az út menti, haranggal és szószékkel jelölt tisztáson. Most Bíró Attila, az Árkosi Unitárius Egyházközség lelkesze, a Háromszék-Felsőfihéri Unitárius Egyházkör esperese áll a Vadas-tető szószékére... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Időkapszulát találtak a csíksomlyói kegytemplom tornyában

Két, 1940-ben és 1941-ben elhelyezett időkapszulát találtak a csíksomlyói kegytemplom tornyában, az ezekben lévő egyik levél az akkori történelmi korról is beszámol. [...] Ezeket Bernád Rita, a Gyulafehérvári Főegyházmegye főlevéltárosa, az MTA külső köztestületének tagja valamint Pál Péter okleveles könyvrestaurátor és Hegedűs Enikő művészettörténész bontotta fel... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Templomok éjszakáját szerveznek Kolozsváron

Kolozsváron szervezi meg az országban először a Daiszler Egyesület a Templomok éjszakája rendezvényt, amelynek során hat felekezet tizenkilenc temploma nyitja meg kapuit július 25-én este nyolctól hajnali kettőig. Amellett, hogy éjszakába nyúlóan be lehet menni a templomokba, este kilenctől közös vacsora lesz a Kálvária-templom udvarán, ahol mindenki megoszthatja az otthonról hozott finomságait. Arra is lehetőség nyílik, hogy éjjel a Szent Mihály templom tornyából nézzék meg a kilátást... Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Szabadtéri kiállítás nyílik Sepsiszentgyörgyön a roma hősök tiszteletére

A Roma Holokauszt Nemzetközi Emléknapijához kapcsolódva nyílik meg a Roma Hősök című, ingyenes szabadtéri kiállítás Sepsiszentgyörgyön, tájékoztat az Erdélyi Roma Koordinációs Iroda és az Erdélyi Református Cigánymisszió közös közleményében. [...] A szervezők olyan történelmi és kortárs alakokat mutatnak be, akik a kultúra, a tudomány, a közelet, a sport vagy a társadalmi szerepvállalás területén teremtettek maradandó értéket... Forrás: Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Ősszel ellenőrzik, teljesíti-e Ukrajna a kárpátaljai magyarokat érintő vállalásait

A kárpátaljai magyarság helyzete, a magyar–ukrán kisebbségi megállapodás végrehajtása és az anyaországi támogatások jövője állt az Országgyűlés magyarságpolitikai bizottságának csütörtöki ülésének középpontjában. A tanácskozáson a kormány képviselői mellett felszólaltak a kárpátaljai magyar szervezetek vezetői is. Orbán Anita külügyminiszter szerint az első hivatalos értékelésre várhatóan október–novemberben kerül sor. Arra is figyelmeztetett, hogy ha Ukrajna nem teljesíti a megállapodásban vállaltakat, az automatikusan megakaszthatja az ország uniós csatlakozási tárgyalásainak első fejezetét. [...] Az ukrán kormány olyan rendeletet fogadott el, amely kivételt biztosít az állami oktatási szubvenció szigorítása alól azoknak a kis létszámú iskoláknak, ahol nemzeti kisebbségi oktatás folyik az Európai Unió valamely hivatalos nyelvén. A döntés lényege, hogy 2026. szeptember 1-jétől az állami oktatási szubvenció számításából általános szabályként kikerülnek bizonyos kis létszámú iskolák tanulói. [...] A kisebbségi nyelveken való oktatás hálózatának megőrzése prioritást kell, hogy élvezzen a jövőben – többek között ezzel a kérdéssel is

foglalkoztak azon az online-megbeszélésen, amelyre a múlt hét végén került sor Tarasz Kacska miniszterelnök-helyettes és a kárpátaljai magyarság képviselői között... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) > [teljes cikk 4](#) >

Budapesten tárgyalt a Rákóczi Egyetem vezetése a kárpátaljai magyar oktatásról

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem működéséről, a kárpátaljai magyar oktatás helyzetéről és a magyar–ukrán oktatási együttműködés lehetőségeiről egyeztetett a magyar Külügyminisztériumban Orosz Ildikó, az egyetem elnöke és Csernicskó István rektor. Az egyeztetésen a Rákóczi Egyetem vezetése bemutatta az intézmény és az általa fenntartott oktatási-nevelési, valamint kulturális hálózat működését, eddigi eredményeit és fejlesztési terveit. Emellett ismertették a kárpátaljai magyar közösség oktatási helyzetét, valamint azokat a kihívásokat, amelyekkel a térség magyar intézményei nap mint nap szembesülnek... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk](#) >

25. alkalommal szervezték meg a Természetismereti és Természetvédelmi Tábort

Idén is népszerű volt a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség Természetismereti és Természetvédelmi Tábora, melyet a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem erdei iskolája és kutatóbázisa területén rendezték meg. [...] Amikor indítottuk a tábort, azt tapasztaltam, hogy ha iskolában tanítok és szigorúan a tananyaghoz ragaszkodom, akkor igazán nem tudom megszerettetni a természetet a tanulókkal, ehhez ki kell jönni, ezt meg kell fogni, szagolni, érezni kell, anélkül nem fog menni [...] idézte fel a kezdeteket Kohut Erzsébet, az MTA külső köztestületének tagja... Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk](#) >

Diplomaátadó az ungvári magyar intézetben

A kitartást, a közösséghez való ragaszkodást és a jövőbe vetett hitet ünnepelték az Ungvári Nemzeti Egyetem Ukrán–Magyar Oktatási-Tudományos Intézetének diplomaátadóján. Az ünnepségen, amelyet ezúttal az ungvári Boksay József Kárpátaljai Megyei Szépművészeti Múzeumban tartottak, összesen 43 oklevelet adtak át: 4 a magyar nyelv és irodalom, 3 magyar és angol nyelv szakfordító, 9 történelem, 6 országismeret, 11 matematika, 6 fizika, valamint 4 számítógép-tudományok alapképzésen végzett nappali és levelező tagozatos hallgatónak. Közülük ketten kitüntetéssel fejezték be tanulmányaikat. [...] Spenik Sándor, az intézet igazgatója, az MTA külső köztestületének tagja beszédében úgy fogalmazott: a diploma megszerzése egyszerre jelent lezárást és egy új életszakasz kezdetét... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Felmérés: A nyugdíjas felvidéki magyar tévézik, a fiatal facebookozik

Hírfogyasztási szokások a felvidéki magyarok körében – a Gombaszögi Nyári Táborban mutatták be azt a kiterjedt felmérést, amelyet 2026. júniusa és júliusa között készített a VEKTOR a Pro Hungarica Communitate megbízásából. [...] A megkérdezettek 63,8%-a legalább naponta tájékozódik az aktuális eseményekről, ezen belül 37,5% naponta többször, 26,3% pedig naponta egyszer követi a híreket. Minél idősebb valaki, annál többször olvas híreket. A hírfogyasztás elsődleges nyelve továbbra is a magyar. A válaszadók 67,4%-a leggyakrabban magyarul fogyaszt híreket, ugyanakkor közel minden harmadik válaszadó (29%) elsődlegesen szlovák nyelvű médiából tájékozódik. [...] A hírekkel való találkozás legfontosabb platformja továbbra is a televízió (71%), amelyet a Facebook (60,7%), a rádió (42,9%) és az online hírportálok (36,5%) követnek. A magyar nyelvű online hírforrások közül a Parameter (58%) és az Új Szó online felülete (56,6%) rendelkezik a legnagyobb eléréssel... Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk](#) >

Tudományos konferencia II. Rákóczi Ferencről és koráról az Eperjesi Egyetemen

Jelentős nemzetközi tudományos konferencia helyszíne volt a napokban az Eperjesi Egyetem. Civitas Rakocziana címmel ott valósult meg a II. Rákóczi Ferenc születésének 350. évfordulója alkalmából rendezett konferencia. [...] A kétnapos konferencián több mint negyven előadás hangzott el, amelyek új megvilágításba helyezték II. Rákóczi Ferenc személyét, a Habsburg-ellenes felkelést, a 18. század kezdetének politikai, vallási és társadalmi viszonyait, valamint II. Rákóczi Ferenc, mint kiemelkedő történelmi személyiség kulturális örökségét. A rendezvényt az Eperjesi Egyetem a Budapesti Károli Gáspár Református Egyetemmel, és az Eperjesi Megyei Múzeummal közösen szervezte. [...] A konferenciát Kónya Péter, az Eperjesi Egyetem rektora, az MTA külső köztestületének tagja, és Trócsányi László, a budapesti partneregyetem rektora nyitotta meg... Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk](#) >

Mediterrán mezőgazdaságot hozhat Szlovákiába a felmelegedés

Mediterrán mezőgazdaságot hozhat Szlovákiába a felmelegedés. A téma kapcsán portálunk Miklós László ökológust és egyetemi professzort, az MTA külső tagját, a SzMAT elnökét kérdezte a Paraméter portál. [...] Pontosan mik is azok a gyakorlati tényezők, amelyek elvezetnek oda, hogy 40 fokos hőség alakuljon ki Nyugat-Szlovákiában, egyáltalán nem egyszerű feladat, tekintettel arra, hogy rendkívül összetett jelenségről beszélünk. Ennek tudatában a szakértő elsőként a légnyomás meghatározó szerepére hívta fel a figyelmet, kiemelve, hogy alapjában véve mindig ennek feltételei szabják meg egy adott terület hőmérsékletét. [...] Egyes gabonafélék és takarmány növények termesztésére a Liptóhoz hasonló hegyvidéki területek már ideálisabb feltételeket biztosítanak,

mint például a Dunaszerdahelyt is körülölelő délnyugat-szlovákiai régió. Miklós László mindezt azzal magyarázta, hogy a növénytermesztés szempontjából egy másfél-két fokos átlaghőmérséklet emelkedés már hatalmas változást jelent... Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

Nőügyi politikai panel Gombaszögön

Két tiszás parlamenti képviselő egy asztalhoz ült két magyar szövetséges polgármesterrel. [...] A felvezetéshez képest maga a beszélgetés teljesen baráti légkörben zajlott le a Tóth Károly sátorban a kölcsönös hálózatépítés jegyében. A ritmusa elsősorban a női szerepek valamint a politikai karrier összeegyeztethetőségének témakörében zajlott – az igazán megosztó témák figyelmen kívül hagyásával. [...] A beszélgetésből is kitűnt, hogy a női politikusokat érintő problémákkal gyakorlatilag mindenki találkozik: nehezen fogadják el a női vezetőket és a véleményüket is kevésbé veszik komolyan, ki kell építeniük a tekintélyt. Érdekes eleme volt a beszélgetésnek, mikor a nők Magyar Szövetségben való alulreprezentációja került elő... Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: A múlt megőrzése a közös jövő szolgálatában

A kulturális örökség nem csupán régi épületeket, műemlékeket vagy történelmi emlékeket jelent, hanem közösségi identitást, összetartozást és jövőképet is – ebben egyetértettek az „Örökség határok nélkül – közös múltból közös európai jövő” című panelbeszélgetés résztvevői a Gombaszögi Nyári Táborban. [...] Orosz Örs szerint az elmúlt évtizedek egyik legnagyobb vesztesége, hogy visszaszorultak azok az iskolai kirándulások, amelyek természetes módon kapcsolták össze a fiatalokat a Felvidék történelmi helyszíneivel... Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Hogyan lett a belvíz földjéből az aszály vidéke Kelet-Szlovákiában

A Kelet-Szlovákiai síkság vízmentesítése az egyik utolsó monstre szocialista vállalkozások közé tartozott a múlt század nyolcvanas éveiben. Hogy szükséges volt, az kétségtelen: A Latorca-Laborc-Bodrog-Ondava folyók rendszeres áradásokkal fenyegették a lakosságot. Gátak épültek, melyek levágták a kanyargós holtágakat, a síksági folyók klasszikus medreit. Ezek így már csak a legnagyobb áradások idején, általában tavasszal kaptak vizet – ha kaptak – aztán legföljebb egy év múlva. [...] A másik munkaterület a csatornarendszer kiépítése volt, amely lényegében ma is létezik, de sok szakasza teljességgel hasznavehetetlen: ezeket emberemlékezet óta senki sem tisztította. [...] A harmadik munkaterület a polderek, azaz szükségtározók létrehozása volt. Tájainkon az ún. „száraz polder” típusok jöttek létre... Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Videó: Lokális világok, társadalmi átmenetek – Sýkora-Hernády Katalin

A „Lokális világok, társadalmi átmenetek – Helyi közösségek és regionális terek társadalomtudományi vizsgálata” című tudományos konferenciát február 4-én Dél-Komárom városában a Klapka György Múzeumban tartották az Impulzus Társulás, a TéKa Társulás, a Klapka György Múzeum és a Brigetio Öröksége Látogatóközpont szervezésében. A konferencia Oktatás, emlékezet, tudásközlés szekciójában Sýkora-Hernády Katalin, az MTA külső köztestületének tagja: Pedagógusok személyes és szakmai jellemzői a Komáromi járásban címmel tartott előadást... Forrás: Televizio.sk: [teljes cikk >](#)

Cikksorozat: A Sajó-katasztrófa egy régió láttelepe

Az ukrainai háború eszkalálódásával egyidőben a Rozsnyó melletti alsósajói bányából kitört a nehézfémekkel szennyezett bányavíz, amely mérgező vízesésként zubogott a Sajó folyóba. A kiömlésben az egészségre rendkívül káros arzénből a megengedett határérték 187-szeresét, míg vasból a határérték 2581-szeresét mérték. [...] A szlovák hatóságok hosszú hónapokig lényegében tétlenül nézték az ökológiai katasztrófát. Ugyanis kompetenciavita alakult ki a kormányon belül arról, melyik tárcaának is kellene lépnie. [...] a Sajó nagyrészt Magyarország területén folyik. [...] A folyóban közel 20 kilométeren minden élet elpusztult. A Sajóból kifogott halat a szlovák hatóságok utasítása értelmében máig tilos fogyasztani... Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

Megnyílt a Prohászka 130 című kiállítás

Tallós-Prohászka István születésének 130. évfordulója alkalmából nyílt nagyszabású kiállítás július 16-án a dunaszerdahelyi Csallóközi Múzeumban. A Prohászka 130 című tárlat a Csallóköz egyik legjelentősebb, ugyanakkor sokáig méltatlanul háttérbe szorult festőművészenek életművét mutatja be. [...] A kiállítás négy jelentős intézmény, a Csallóközi Múzeum, a mosonmagyaróvári Hansági Múzeum, a Szlovák Nemzeti Galéria és a Pozsonyi Városi Galéria együttműködésének eredményeként valósult meg. [...] Nagy Iván, a Csallóközi Múzeum igazgatója néprajzi és kultúrantropológiai szempontból közelített Tallós-Prohászka műveire... Forrás: Dunaszerdahelyi.sk: [teljes cikk >](#)

Politikum: A kisebbségi identitás, mint politikai erőforrás

Mi okozza a szlovákiai magyar választók elfordulását a magyar pártoktól? [...] Az első generációváltás és a kisebbségi politika átalakulásának kölcsönhatása. A generációváltás alapvetően megváltoztatta a szlovákiai magyar választók prioritásait. [...] A

magyar érdekképviselő gyengülésének másik meghatározó tényezője a magyar politikai egység felbomlása, valamint az ebből következő hitelességi válság. [...] Hogyan kívánják újra egységessé és erőssé tenni a magyar közösséget azok, akik politikai támogatást nyújtanak olyan személynek, aki megszavazta a közösségünk számára elfogadhatatlan törvényt?... Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

AUSZTRIA

Az osztrák népcsoportpolitika fordulópontja?

Az új osztrák kormány megalakulása óta mintha megmozdult volna valami a hosszú ideje egy helyben toporgó népcsoportpolitikában. A kabinet láthatóan nyitottabb hangot üt meg, párbeszédet kezdeményezett az őshonos – köztük a magyar – népcsoportok képviselőivel. [...] A hat elismert őshonos népcsoport közösen létrehozta a Népcsoporttanácsok Elnökeinek Állandó Konferenciáját – ez a platform a közös érdekérvényesítés terepe lehet. A kép azonban nem hibátlan: a vezetésben jelenleg csak négy népcsoportnak van szavazati joga, a magyar és a roma képviselő csupán tanácskozási joggal bír. [...] A kisebbségvédelmi rendszer alapját jelentő 1976-os népcsoporttörvény a maga idejében fontos előrelépés volt, ma azonban több okból is korszerűsítésre szorul... Forrás: Becsinaplo.at: [teljes cikk >](#)

Nem emelkedik a népcsoporti támogatás

A szövetségi kormány 2027-re és 2028-ra egyaránt 7 millió eurót irányoz elő a törvényben elismert őshonos népcsoportok támogatására. A támogatási keret így változatlan marad a 2026-os évhez képest. [...] A Szövetségi Kancellária 2024-es jelentése szerint a legnagyobb támogatási összeget a karintiai szlovének kapták, a teljes keret 34,3 százalékát. Őket követték a burgenlandi horvátok 27,9 százalékkal. A magyar népcsoport a támogatások 11,4 százalékában részesült... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Vorarlbergi Tartományi Könyvtár

Folytatjuk a sorozatunkat, amelyben olyan ausztriai könyvtárakat mutatunk be, ahol magyar nyelvű könyvek és más tartalmak is elérhetők. Ezúttal a Vorarlbergi Tartományi Könyvtárhoz, a Vorarlberger Landesbibliothekhez fordultunk. [...] A magyar nyelvű fizikai állományuk jelenleg csak 17 tételtől áll. Ehhez képest jóval nagyobb az elektronikus kínálatuk: összesen 2.291 magyar nyelvű elektronikus tételt tartanak nyilván... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Kultúrák Közötti Kommunikáció

A Kultúrák Közötti Kommunikáció a Kárpát-medencében projekt nyári táborára került sor a Muravidéken a Lendvai Kétnyelvű Középiskola szervezésében. A 25 éve működő nemzetközi projekt, a Kultúrák Közötti Kommunikáció a Kárpát-medencében táborába összesen 25 diák és 10 tanár érkezett. A hét folyamán a résztvevők megismerkedhettek Lendvával és a muravidéki magyarok intézményeivel, ellátogattak Ljubljanába... Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Politikum: Közéleti panelbeszélgetés a Vajdasági Szabadegyetem

A szabadegyetem kiemelt eseménye az ún. Délvidéki panelbeszélgetés volt, amelyen Pásztor Bálint mellett Jankovics Róbert, valamint Bogar Patrik, a Muravidéki Magyar Ifjúsági Szervezet elnöke vett részt. A résztvevők a külföldi magyar érdekképviselő jelenlegi helyzetéről, az elmúlt évtizedek változásairól, valamint a jövő kihívásairól osztották meg gondolataikat. [...] A résztvevők egyetértettek abban, hogy a közösségi média ma már megkerülhetetlen része a közéleti kommunikációnak, ugyanakkor a személyes találkozások továbbra is nélkülözhetetlenek... Forrás: Kepesujasag.com: [teljes cikk >](#)

Harmadik alkalommal találkoztak költők és irodalomkedvelők a csúzai Kisotthonban

A Szabadégnek „keresztelt” költőtálalkozón magyarországi és itthoni versírók olvasták fel műveiket, a programot borkóstoló, képzőművészeti kiállítás és élő zene tette teljessé. [...] A fölolvadások során a közönség több generáció költőinek műveit hallgathatta meg. A házigazda Tatai Igor mellett Balogi Virág, Weiner Sennye Tibor, Lehocki Samardžić Anna, az MTA külső köztestületének tagja és Gorjanac Szilvia versei hangzottak el, valamint első alkalommal Péntek Róbert és Oravec Péter is csatlakozott a találkozóhoz... Forrás: Kepesujasag.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Andócsi János, a HMOMK igazgatója

A tehetségek felismerése és támogatása ma már stratégiai jelentőségű feladat a horvát oktatási rendszerben. Ennek jegyében a Horvátországi Magyar Oktatási és Művelődési Központ is elindította új, többlépcsős tehetséggondozási programját, amely a kiemelkedő képességű diákok fejlődését segíti. Az intézményben szakmai csoport alakult a tehetségek korai felismerésére és egyéni fejlesztésére, miközben továbbra is elkötelezetten szolgálják a horvátországi magyar oktatás ügyét. A programról bővebben Molnár Mónika kérdezi Andócsi Jánost, az intézmény igazgatóját... Forrás: Kepesujasag.com: [teljes cikk >](#)

Előadás Berger Ottiról

A Drávaszög világhírű szülöttére, Berger Otti avantgárd textilművészre emlékeztek július 10-én a vörösmarti Magyar Otthonban. Weiner Sennyey Tibor egyéves kutatómunka eredményeként mutatta be a Ki ölte meg Berger Ottit? című esszéjét. [...] Az est hangulatát Pinkert Anna éneke tette még meghittebbé, míg Lehecki Szamardić Anna a Berger Ottiról írt saját versét olvasta fel, amely személyes hangvételével méltóképpen kapcsolódott az előadás témájához... Forrás: Kepesujasag.com: [teljes cikk >](#)

Kopácson is sikert aratott a Páratlan páros

Második állomásához érkezett a csúzai Jókai Mór Kultúregyesület Pódium Amatőr Színjátszó Társulatának idei „vándorszínházi” körútja. Ray Cooney világsikerű komédiáját, a Páratlan páros című előadást ezúttal a Kopácsi Magyarok Otthonában láthatta a közönség. [...] A két éve elindított vándorszínházi kezdeményezés célja továbbra is változatlan: a színházat elvinni azokhoz a kis közösségekhez, ahol ritkábban adódik lehetőség hasonló előadásokat látni... Forrás: Kepesujasag.com: [teljes cikk >](#)